

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

ΤΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Σε προηγούμενο φύλλο των Β.Ν. αναφερθήκαμε στο υψηλό κόστος των αγροτικών προϊόντων στον τόπο μας. Ανάμεσα στους συντελεστές που συνθέτουν το κόστος αυτό αναφέραμε πώς είναι και το υψηλό επιτόκιο, με το οποίο χορηγούνται τα αγροτικά καλλιεργητικά δάνεια.

Με πρώτη ματιά το επιτόκιο αυτό, ύστερ' από τις τελευταίες αναπροσαρμογές, από 7ο)ο που ήταν πέρυσι, πήγε τον περασμένο Οκτώβρη στο 12ο)ο και σήμερα ξεπερνά το 15ο)ο. Λέμε με πρώτη ματιά, γιατί αυτό αναφέρεται στις επίσημες καταστάσεις ως τόκος του δανείου.

Μά εκτός από το επιτόκιο αυτό, προσθέτονται και διάφορα άλλα ποσά. Έτσι, σε δάνειο 150.000 δρχ. γίνονται κρατήσεις 2.283 δρχ. αμέσως με την καταβολή του δανείου. Παράλληλα ο ίδιος δανειοδότης με ποσό πάνω από 15.000 πληρώνει για τον Ο.Γ.Α. το ποσό των 2.400 δρχ. με βάση σχετικό νόμο. Ο νόμος αυτός, μεταξεί των άλλων πηγών για την εξεύρεση κεφαλαίων που θα καλύψουν την αύξηση των αγροτικών συντάξεων που είχε γίνει πέρυσι, καθιερώνει και κρατήσεις στα αγροτικά δάνεια.

Αυτό όμως που κάνει ακόμη ακριβότερο το αγροτικό δάνειο είναι ο σκοπός και ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιείται.

Το αγροτικό καλλιεργητικό δάνειο χορηγείται συνήθως στην αρχή της καλλιεργητικής περιόδου κι

έχει σκοπό να βοηθήσει τον αγρότη στις καλλιεργειές που ετοιμάζει. Και είναι γνωστό πώς οι καλλιεργειές στον τόπο μας, οποιουδήποτε είδους κι αν είναι, αποδίδουν μία φορά το χρόνο. Μία φορά θα μαζέψει ελιές, μία φορά κηπευτικά, μία φορά σταφύλια, μία σιτηρά κλπ. Έτσι, τα χρήματα που θα πάρει ο αγρότης για τις καλλιεργειές του θα τα εκμεταλλευθεί μέσα στο χρόνο μόνο μία φορά, δε γίνεται περισσότερο. Αντίθετα, ο εργοστασιάρχης που θα πάρει δάνειο για να φτιάξει π.χ. 1.000 ζευγάρια παπούτσια έχει τη δυνατότητα να τα διαθέσει δύο, τρεις ή και περισσότερες φορές. Έτσι, παρά το ότι φαινομενικά δανειζεται με ελαφρά αυξημένο επιτόκιο, στην ουσία του έρχεται δύο ή τρεις ή και περισσότερες φορές λιγότερο.

Έτσι λοιπόν σε μία ακόμη περίπτωση φαίνεται η εσφαλμένη αγροτική πολιτική που ακολουθεί το επίσημο κράτος στον τόπο μας. Κι ενώ με τον τύπο, το ραδιόφωνο, την τηλεόραση, με όλα τα μέσα ενημέρωσης διατυμπανίζεται η προστασία του Έλληνα αγρότη, στην ουσία αυτός υφίσταται το πιο μεγάλο χαράτσιμα!

Οι αγρότες της επαρχίας μας, και αγρότες είναι όλοι όσοι μένουν ακόμη στο γεωγραφικό χώρο της, με πολλή διστακτικότητα ανοίγονται σε καλλιεργητικά δάνεια, γιατί διαπιστώνουν πώς το «χαράτσι», έτσι το χαρακτηρίζουν, δύσκολα βγαίνει για να το

επιστρέψουν. Φυσιολογικά περιορίζονται οι καλλιεργειές τους ή δεν αναπτύσσονται στο βαθμό που θα μπορούσαν να επεκταθούν.

Δε δίνονται έτσι τα περιθώρια σε μία σειρά από μικροκαλλιεργητές να χρησιμοποιήσουν το καλλιεργητικό δάνειο σαν κίνητρο που θα τους δημιουργήσει το ενδιαφέρον να καταπιστούν με καλλιεργειές στα χωριά μας. Γι' αυτό, ένας ένας παίρνει το δρόμο του μισεμού από την επαρχία. Τα χωριά ερημώνονται, τα χωράφια χερσεύουν, αστιβίδες, σκίνοι κι ασπαλάθοι σκεπάζουν τη γόνιμη γη, που μπορούσε να θρέψει και τον καλλιεργητή και πολλούς άλλους και να ενισχύσει την εθνική οικονομία.

Να γιατί είναι επιτακτική η ανάγκη να αναθεωρηθεί ριζικά η αγροτική δανειοδότηση με χαμηλότοκα δάνεια και με την ενσωμάτωση κάθε είδους κρατήσεων μέσα στο επιτόκιο, για να γίνει ξεγελιέται αυτός που δανειζεται με το εικονικό επιτόκιο.

Έτσι, μονάχα με φτηνά αγροτικά καλλιεργητικά δάνεια, φτηνά λιπάσματα και έργα υποδομής δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για να μένουν καλλιεργητές της γής στα χωριά μας.

Αλλιώς, σε λίγα χρόνια, μόνο κουκουβάγιες, κι αργιόπεριστερα θα συναντά κανείς σ' αυτά. Και δε θα 'ναι μόνο τα χωριά της Βιάννου, μά η ελληνική ύπαιθρος στο σύνολό της. Και τότε θα 'ναι πολύ αργά...

Τα χωριά της Επαρχίας Βιάννου

6. ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΙ

Του κ. Γιάννη Νεραντζάκη

2ο (τελευταίο)

Πιο κάτω από το Συνοικισμό, είναι ο Κρεβατάς. Παλιό πολύ παλιό όμορφο χωριό με σχεδόν ανεξάρτητη ζωή, με δική του ένορμια. Βασανισμένο κι αυτό, κάηκε ολόκληρο το Σεπτέμβρη του 1943 και σκοτώθηκαν από τους Γερμανούς 21 Κρεβατιανοί. Με νερά, περβόλια, όμορφες γύρω του, με το μικρό του Σχολείο με 7—12 μαθητές τα τελευταία 30 χρόνια, ζει με τις αναμνήσεις του κι ελπίδες για το μέλλον. Οι Κρεβατιανοί έχουν πολλές περιουσίες στην Αγία Παρασκευή, στην Κέντρα, στο Ψαθά, στον Ξερόκαμπο, είναι θαυμάσιοι καλλιεργητές. Μπορώ να ξεχάσω από τα παιδικά μου χρόνια το Λεωνίδα τον Αγγελάκη στην Αγία Παρασκευή; Τον καλό, ήμερο, ήμερο, κουβαρντά, φιλότιμο, φιλόξενο γέρο; Τό μπαγαϊδιάρη, τον πουσαστή, τον καλό καλλιεργητή; Επίσης το μπάμπιμα — Μαθιό, το «Ζουριδαμαθιό» με το χαμόγελό του, με την καλώςή του, με το όμορφο σύγλιό του: 'Αμα 'ρχότανε στο κέφι στο «Ντουκιανάκι» του, ήπιανε μιάν άδειαν καινούρια γαζοτονέκα, την έβανε στην ποδιά του κι ήπιαιζε όλους τους σκοπούς, χτυπώντας την σαν τύμπανο, ρυθμικά με τέχνη. Του μοιάζει άραγε κανείς από τους άπογόνους του;

Ο Κρεβατάς αναφέρεται στον κατάλογο του ΒΑΤΤΟΖΙ του 1577 ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΙΣ ΚΡΕΒΑΤΑΣ και στην απογραφή του Καστροφύλακα (Κ.96) το 1583 SANTO BASEGLIO CREVATA με 689 κατοίκους. Ώραϊα έκκλησία στον Κρεβατά του 'Αγίου 'Ιωάννου. Είναι πολύ παλιά, το παλαιότερο τμήμα της είναι βυζαντινό με τοιχογραφίες. Αργότερα την έκτισαν πίο μεγάλη χωρίς να χαλάσουν το παλιό τμήμα, πού είναι πάνω από 800 ετών. Λένε οι παλιοί πώς ή έκκλησία ήτανε σκεπασμένη με κασικρεδάτους (άγκασθούς θάμνους) και απ' αυτούς πήρε το χωριό τ' όνομα Κρεβα-

τάς.

Υπάρχει όμως και κάποιος Βυζαντινός στρατηγός Κρεβατάς στην εποχή του Νικηφόρου Φωκά. Λέτε να'χει κάποιος σχέση με τ' όνομα του χωριού;

Η κοινότητα του Κεφαλοβρυσιού είχε την απογραφή του 1951 295 κατοίκους (Κεφαλ. 183, Κρεβατ. 112), στην απογραφή του 1961 είχε 262 σύν 104 ίσον 366 κατοίκους. Τώρα όπως λέει ο πρόθυμος και καλός γραμματέας της Κοινότητας θα έχει γύρω στους 350 κατοίκους. Το Σχολείο του Κεφαλοβρυσιού είχε 37 παιδιά το 1930, και 55 το 1940. Το 1950 είχε 48 παιδιά, 21 το 1970 και 19 το 1979. Το Σχολείο του Κρεβατά την τελευταία 30ετία είχε από 12 (1951) μέχρι 7 (πώρα) μαθητές

Το Κεφαλοβρύσι δοκιμάστηκε άγρια το Σεπτέμβρη του 1943. Τριάντα πέντε κάτοικοί του και 21 Κρεβατιανοί έκτελέστηκαν άγρια από το στρατό κατοχής. Οι 56 αυτοί νεκροί φέρουν την Κοινότητα άμέσως μετά τον 'Αμνιά στη θυσία, στο βωμό της λευτεριάς. Το χωριό κάηκε ολόκληρο, ανατινάχτηκε, δεν έμεινε πέρα στην πέτρα. Μονάχα τίς έκκλησίες σεβάστηκαν τα θηρία του Χίτλερ.

Σφαγή και καταστροφή, αίμα και δάκρυ, πάνος και δόνη φωτιά και δυναμίτες... Οι λίγοι πού γλύτωσαν σαν τ' άγριμια τρύπωσαν στις λόχμες και τίς σπηλιές, στά χάμπασα και χάλαβρα, κι όταν ήρθε ή 'Ανοιξη της λευτεριάς, άπζοπάτησαν και ξανάκτισαν πίο όμορφο τ' όροσερό χωριό τους. Τά παραδοσιακά σπιτάκια ξαναφύτρωσαν στην καμένη γη, κι ό περίβολος της έκκλησίας γέμισε όμορφες τριανταφυλλίες και υτελικάτα γιαισιμαί.

Η μεγάλη νεραϊάνα, ό Κρυγιός ποταμός, ποτίζει τά όμορφα περβόλια τους με τίς καστανιές, τίς δεσπολιές, τίς κερασιές τους. Ξέπλυνε τό αίμα και τί

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελίδα 4

'Αγώνας δρόμου

Το Σεπτέμβριο θα τελέσουν και πάλι οι συνεπαρχιώτες μας μνημόσυνο, για να τιμήσουν τη μνήμη των νεκρών της επαρχίας στους εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες της πατρίδας μας.

Οι στήλες αυτές κάνουν μία πρόταση και καλούν την οργανωτική επιτροπή να τη μελετήσει και να κάνει την προετοιμασία που χρειάζεται: Να προκριθούν 5—10 νεοί 15—20 χρονών με ικανότητες σε αγώνα δρόμου.

Την ημέρα του μνημοσύνου να τρέξουν από τη Σύμη — τον τόπο της μάχης με τους Γερμανούς — μέχρι το Ηρώο. Η διαδρομή να γίνει πριν από την τελετή, πού θ' αρχίσει με την άφιξη των δρομέων στο χώρο του Ηρώου.

Όσοι εθιμούν να πάρουν μέρος στον αγώνα να το δηλώσουν στον πρόεδρο της Κοινότητας Αμνιά — πρόεδρο της Συντονιστικής Επιτροπής.

Οι λεπτομέρειες της οργάνωσης του αγώνα θα μελετηθούν από την επιτροπή, αν αποδεχτεί την πρόταση.

Γιά να γνωρίσουμε τά ξένα μέρη ΟΡΟΣ ΣΙΝΑ - ΑΓΙΟΙ ΤΟΠΟΙ Του κ. Γιώργου Τζαμουζάκη

— 5ο —

Τη Μονή υπηρετεί επί αιώνες μία φυλή Βεδουΐνων, η οποία και συντηρείται από τη Μονή. Οι Βεδουΐνοι της φυλής αυτής πιστεύουν ότι κατάγονται από τους πρώτους αποίκους, πού εγκατέστησε κοντά στη Μονή ο Ιουστινιανός κατά την ίδρυση της, για να τήν προστατεύουν και να τήν υπηρετούν. Κυκλοφορούν ελεύθερα μέσα στη Μονή, χαιρετούν με ευγένεια τους προσκυνητές και από τους ανοικτούς ξενώνες δεν έλειψε ποτέ τίποτε. Όσοι παραμένουν για υπηρεσία τη νύκτα μέσα στη Μονή, προσεύχονται πρνώ και βράδυ με τ' όμωπο ακουμπιμένο ώρα πολλή στο πλακόστρωτο της αυλής, στραμμένοι πρός τη Μέκκα. Μ' όλο πού συντηρούνται από τη Μονή, παραμένουν πάντα πιστοί Μουσουλμάνοι.

Βαθιά νύχτα λειτουργία στο παρεκκλήσι της Αγίας Βάτου, χωρίς παπούτσια όλοι μας και ύστερα αναχώρηση από την Αγία Αικατερίνη. Αναχωρήσαμε με λύπη, πού δεν μπορούσαμε

να μείνομε περισσότερο στον τόπο αυτό της ψυχικής ανάτασης και της ψυχικής γαλήνης. Τό γλυκό ξημέρωμα της Ερήμου μας βρισκόμ' σ' ένα πηγάδι, κοντά σε βεδουΐνικο καταυλισμό. Ανάβουμε φωτιά κι ετοιμάζομε τόν πρνώνο καφέ, πού θά μας μείνει σαν ο καφές με τη μεγαλύτερη ανάμνηση.

Καθώς φεύγομε αφήνομε πίσω τόν καταυλισμό των Βεδουΐνων. Λίγες χουρμαδιές, ελάχιστα λαχανικά γύρω από τ' ό πηγάδι, λίγες κατσίκες και καμιά μεταφορά με τήν καμήλα τους, όταν τύχει. Μ' αυτά συντηρούνται. Όμως δεν μεταναστεύουν, είναι πιστοί Μουσουλμάνοι και κάνουν τήν προσευχή τους στην Έρημο πρνώ και βράδυ, με τ' όμωπο ακουμπιμένο στο χώρο και στράμμένοι στη Μέκκα.

Οι Βεδουΐνοι, άντρες και γυναίκες, είναι μία φυλή όμορφων ανθρώπων, μελαψοί, με λεπτά και λυγρά κορμιά και στρογγυλά μάτια. Είναι φιλόξενοι και περήφανοι και τά έθιμά τους ενδιάφέροντα. Άν ένας ξένος φάει

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελίδα 4

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΟΝ κ. ΝΟΜΑΡΧΗ

Σας είναι, πιστεύομε, γνωστό ότι λίγο πίο πάνω από την Κάτω Σύμη Βιάννου βρίσκεται τό Ιερό του Ερμή και της Αφροδίτης, τό οποίο ανακάλυψε η Έφορος Αρχαιοτήτων κ. Λεμπέση πριν από μερικά χρόνια με τίς ανασκαφές πού έκανε εκεί.

Ένας δρόμος οδηγεί μέχρι εκεί πού ανοίχτηκε τότε. Τώρα όμως έχει γίνει αδιάβατος. Η βροχή έχει ξεπλύνει τό χώμα και μόνο πέτρες πού στέκουν σαν καρφιά είναι γεμάτος.

Όπως πληροφορούμαστε, μεσα στο καλοκαίρι θά συνεχιστούν οι ανασκαφές.

Έτσι η διακίνηση των ανθρώπων πού θά απασχολήσουν

οι ανασκαφικές εργασίες μά και των επισκεπτών, πού προβλέπεται να είναι αρκετοί, δημιουργεί επιτακτικά τήν ανάγκη της συντήρησης του μικρού κομματιού δρόμου πού οδηγεί από την Κάτω Σύμη μέχρι τό χώρο των αρχαιοτήτων. Απ' ό,τι γνωρίζομε, σχετική μελέτη από τίς τεχνικές υπηρεσίες της Νομαρχίας είχε γίνει παλαιότερα.

Άς διατεθεί λοιπόν και τό απαιτούμενο χρηματικό ποσό από τά κονδύλια έκτακτων αναγκών πού έχει στη διάθεση της η Νομαρχία, με τήν βεβαίωση ότι η προσφορά της στον τόπο είναι πολύ μεγάλη.

ΓΙΑ ΤΟ Κ.Τ.Ε.Λ.

Η Σύμη βρίσκεται έξω από τόν κεντρικό δρόμο πού ακολουθούν τά λεωφορεία του ΚΤΕΛ. Με αυτή τή δικαιολογία οι κάτοικοι της Σύμης ταλαιπωρούνται, γιατί πρέπει να πάνε στον Πεύκο (γύρω στα τρία χιλιόμετρα) για να πάρουν τό λεωφορείο ή να περπατούν από εκεί στην επιστροφή τους για τή Σύμη.

ΤΑ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Συνήθισαμε όλοι να λέμε τελευταία κατοικία μας τό νεκροταφείο. Τόν τόπο όπου, σαν πάφει η καρδιά μας να κτυπά, με δάκρυα, κλάματα και συγκινήσεις δικούς μας, συγγενείς και φίλοι θά μεταφέρουν τό σώμα μας και θά τό εναποθέσουν κάτω από μία πλάκα.

Λένε πολλοί: Εδώ τελειώσαν τά πάντα. Κι είναι αλήθεια πώς ο άνθρωπος μας έφυγε, δεν ακούμε τή φωνή του, δε βλέπουμε τή μορφή του. Μένει όμως η μνήμη του. Σε κάθε στιγμή μπορεί να θυμηθούμε κάτι από τή ζωή πού μας σύνδεσε μαζί του. Κι αλίμονο αν ξεχνούσαμε όσους φεύγουν από κοντά μας! Λαοί πού ξεχνούν τούς προγόνους τους σβήνουν και χάνονται. Χρέος μας λοιπόν κάτι δικό

Η Σύμη, εκτός από τούς μόνιμους κατοίκους, τήν εποχή του καλοκαιριού φιλοξενεί και πολλούς ξένους. Έτσι η κίνηση είναι αρκετά μεγάλη και γι' αυτό θά πρέπει τό ΚΤΕΛ να υποχρεώσει όλα τά λεωφορεία πού εκτελούν τή συγκοινωνία στην επαρχία να περνούν από τή Σύμη. Η διαδρομή άλλωστε είναι πολύ μικρή.

τους να διατηρούμε, ένα ρούχο, ένα αντικείμενο, μία φωτογραφία. Και πάνω απ' όλα κάποιο δεσμό με τήν τελευταία κατοικία. Τόπο για απότση κάποιας τιμής στον άνθρωπο πού μάς έφυγε. Να γιατί δεν πρέπει ο χώρος αυτός να εγκαταλείπεται στην ερήμωση.

Πολλά απ' τά νεκροταφεία της επαρχίας μας δείχνουν αυτή τήν εγκατάλειψη και τήν ερήμωση. Χορταριασμένοι τάφοι, πεταμένα ξύλα από κάσες, σωριασμένα χώματα και πέτρες, ακαταίθητα.

Τά νεκροταφεία ανήκουν στις κοινότητες και θά πρέπει τά Κοινοτικά Συμβούλια μαζί με τίς άλλες τους υποχρεώσεις να φροντίζουν και γι' αυτά. Μά και οι παπάδες της επαρχίας έχουν τό

● Συνέχεια στή σελίδα 4

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	22205
Γιατρείο Άγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιοίκηση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Άγρονομείο Βιάννου	22006
Είρηνοδικείο	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείον)	22136
Ο.Τ.Ε. (Θλάβα)	12
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. — Βιάννος	22051
Ζαϊμάκης Θεόφιλος — Βιάννος	22404
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρτάκης Έμμανουήλ — Λουτράκι	22103
Λασηθιωτάκης Γ. — Βιάννος	22355
Χατζάκης Γεώργιος — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. — Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. — Χόνδρος	22109
Σοφοκλής Παπαδάκης — Καλάμι	31275
Γεωργίου Κωνσταντίνος — Άμυρά	31420

(Γιά υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ:

Η κ. Αδριανή σύζ. Στυλ. Δαφνοπούλου τό γένος Γεωργ. Καργιαλίδη γέννησε κορίτσι.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΣΤΗ ΒΙΑΝΝΟ:

Μαρία Χ. Πετράκη και Νικ. Π. Μανδάνης.

ΓΑΜΟΙ

ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ:

Γιάννης Ν. Παπαδημητρίου και Ευαγγελία Λαΐτου

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:

Μαρίνα Ηλ. Παπαδημητράκη και Σταμάτης Γ. Χατζησεβαστός.

Βασιλεία Αρ. Πνευματικάκη και Νίκος Τουπής.

ΣΤΗ ΒΙΑΝΝΟ:

Γεώργιος Μ. Ραπτάκης και Μαρίνα Γ. Κοντάκη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΣΤΗ ΒΙΑΝΝΟ:

Χριστόφ. Κ. Φουρναράκης Στέργιος Κουζαράκης Μαρία σύζ. Εμμ. Μπιτσακάκη Πολύβιος Λουδάκης

ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ:

Βασίλειος Διακάκης.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Ο Γεώργ. Χαρή Κονδυλάκης από τον Κρεββατά πήρε τό πτυχίο τής Φυσικομαθηματικής Σχολής τού Πανεπιστημίου τής Θεσσαλονίκης. Τά Β.Ν. τόν συχαίρουν και τού εύχονται καλή σταδιοδρομία.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Η Σχολική Έφορος, ό δάσκαλος και οι μαθητές τού Δήμοτ. Σχολείου Κ. Βιάννου εύχαριστούν θερμά τήν κ. Λίνα Μανδαλάκη για τήν άποστολή διαφόρων δώρων πρὸς τούς μαθητές και μιάς έγκυκλοπαίδειας για τή διδασκαλία τού σχολείου.

Τό προσωπικό και οι μαθητές τού 2)θεσίου Δημοτικού Σχολείου Άμυρά εύχαριστούν τόν κ. Νίκο Παπαγιάννη, Δ)ντή τών Τεχνικών Υπηρεσιών Νομού Ηρακλείου, για τό ποσό τών τριών χιλιάδων (3.000) δρχ. πού έστειλε στό Σχολείο, μέ σκοπό τόν πλουτισμό τής Μαθητικής Βιβλιοθήκης τού Σχολείου, αντί στεφάνου στή μνήμη τού γιατρού Μιχαήλ Βερυκοκάκη. Ο Δ)ντής τού Σχολείου ΝΙΚΟΛ. ΜΠΑΡΜΠΑΓΑΔΑΚΗΣ

Η ΒΙΑΝΝΟΣ

Στή ράχη τού βουνού χτισμένο, μ' άπλά πετράδια στολισμένο, τό πρώτο μέσα στά χωριά. Κι ό ξένος πού ρχεται νομίζει Κάστρο παλιό πώς άντικρίζει στήν όμορφή σου τή θωριά.

Τά φτωχικά σου τά σπιτάκια μοιάζουν μέ άσπρα προβατάκια πού για βοσκή έχουνε βγει. Κι είναι βασκός πού τά προσέχει ο γερο—Πλάτανός σου π έχει στή ρίζα μιά δροσοπηγή.

Μέσα στίς πέτρινές σου στράτες, περνούν μέ τά σταμνιά στίς πλάτες, άγνές κοπέλες λυγερές. Κι οι άντρες στά καλά τους χρόνια τής νύχτες κάτω άπ' τά μπαλκόνια λένε μαντινάδες τρυφερές.

Φτωχοί κι άπλοί οι κάτοικοί σου, μ' ιδρώτα βρέχουνε τή γή σου, για να τούς δώσει τό ψωμί. Κι όταν πεθαίνουν, στά παιδιά τους αφήνουν για κληρονομιά τους τήν άρετή και τήν τιμή.

Η Βιάννος είναι τ' όνομά σου και τό βουνίσιο τ' άρωμά σου είναι θυμάρι και μυρτιά. Ό!! σέ θυμάμαι και δακρυζώ, τώρα πού μόνος μου γυρίζω μακριά σου, εδώ στήν ξενιτιά.

Βόθηα με, Θεέ μου, να γυρίσω, στερνή φορά για να πατήσω τήν άγιασμένη τούτη γή. Κι εκεί κοντά στους συγγενείς μου πού μέ γεννήσαν οι γονείς μου να ξεψυχήσω μιάν αύγή.

Γ. Δ. ΚΟΚΟΛΑΚΗΣ
Τό παραπάνω ποίημα άπάγγελιε ή κόρη του στήν εκδήλωση τού «Διαβάτη» στίς 9 τού Φλεβάρη

Βιαννίτικες ιστορίες

ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΥ

'Απ' όσα είδα, άκουσα και θυμούμαι

Στά δικαστήρια ακούει κανείς και σήμερα ακόμη διάφορες κουβέντες, συνήθως απάντησεις από μάρτυρες ή κατηγορούμενους πού προκαλούν άίσθηση και γέλια στό ακροατήριο και εκπλήσσουν τούς δικαστές. Στο Άγρονομείο και στό Ειρηνοδείο τής Βιάννου πού δικάζαν άγροζήμιες, μικροδιαφορές, πταισμάτα κλπ. έχουν ακουστεί τά περασμένα χρόνια πολλές άνεκδοτες κουβέντες από μάρτυρες ή κατηγορούμενους κατά τό πλείστον αγράμματους αλλά πνευματώδεις και ετοιμόλογους και φιλαλήθεις σχεδόν πάντοτε. Τέτοια άνεκδοτα έχουν μείνει στή μνήμη πολλών χωριανών μας ηλικιωμένων.

Σάς αναφέρω ένα σχετικό: Στο δικαστήριο. Ο δικαστής ρωτά τόν κατηγορούμενο: Πώς ονομάζεσαι; Απάντηση: Σ. Κ. Πόσον χρόνων είσαι; Απάντηση: 65. Επάγγελμα; Απάντηση: **Αλετράς, ασβεστάς και πρώτος μαγγανάρης!**

Κόκαλο ο δικαστής! Η ελευθεροστομία τού κατηγορουμένου, η αλήθεια, τό θάρρος του πρόδιδαν τό πνεύμα και τήν κατάσταση τών χωριανών μας τής εποχής εκείνης — τά πρώτα χρόνια τού αιώνα μας.

Τό δύσκολο επάγγελμα τού γεωργού μέ τό ησιόδειο αλέτρι, η επιχείρηση τών ασβεστοκάμινων, για τήν εξυπηρέτηση τών οικοδομικών αναγκών τής εποχής, αλλά και τό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας(!) για τό μαγγάνι πού 'χε πάρει τόν έκαναν να υπεργουφάνετα. Τό μήνημα για τό ξεκούκισμα τού μπαμπακιού, πού δεν είχε σκεφτεί ως τότε κανείς άλλος να τόν επινοήσει και ήταν άπαραίτητο για τό λόγο πού λέμε παραπάνω, γιατί τότε

στά λιβάδια τής Βιάννου, πού σήμερα είναι χέρσα και τέλματα ως επί τό πλείστον, καλλιεργούσαν τό μπαμπακι.

Βιάννος Απρίλιος 1981
Ε. Κ.

Μας γράφουν

Σάς είναι γνωστό ότι τό Νεκροταφείο τού Άγίου Νικολάου και Άγίου Μάρκου τής Κοινότητας Άνω Βιάννου χρησιμοποιείται για τήν ταφή τών νεκρών δύο ένοριών τής Κοινότητάς μας. Αυτό όμως παρουσιάζει σήμερα μιά όψη άπαραδέκτη από άισθητικής πλευράς για κάθε έπισκέπτη. Έχει καταληθεί έστια μολύνσεως, επικίνδυνη για τήν υγεία τών κατοίκων. Τά φέρετρα πού έχουν ξεθαφτεί είναι διασπαρμένα σ' όλο τό χώρο τού νεκροταφείου και αναδίδουν μιά μεγάλη δυσοσμία. Έπίσης τά κάθε είδους χόρτα έχουν σχεδόν σκεπασεί τούς τάφους. Τήν άπαραδέκτη αυτή κατάσταση και έμφάνιση τού νεκροταφείου δεν μπορεί να διορθώσει ή Κοινότητα στή δικαιοδοσία τής οποίας ανήκουν τά νεκροταφεία; Και ρωτά: Γιατί αυτή ή άδιαφορία; Βιάννος 5)4)81
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΑΒΒΑ ΚΟΥΦΑΛΙΤΑΚΗΣ

ΠΛΑΟΥΝΤΑΙ

Οικόπεδα στόν Κερατόκαμπο. Πληροφορίες στό τηλέφωνο (0891) 22225.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο 840 τ.μ. στόν οικισμό Άρβης μέ πρόσσψη στό δημόσιο δρόμο 100 μ. από τή θάλασσα.

Πληρ. τηλ. (0895)31404 και (01)6917998 και 3224544.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΗΤΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Τού κ. Γιώργη Θεοδοσάκη

ΤΟ ΚΩΛΟΚΟΥΡΙΣΜΑ

Τό «κωλοκούρισμα» γίνεται πριν από τό «σάκασμα» (τό χώνισμα τών μικρών αρνιών από τά πρόβατα). Τό σάκασμα γίνεται συνήθως τό Γενάρη μήνα. Πάιρνει ο βοσκός «τα» έγγαλες» προβατίνες και τώς ε κόει (κόβει) λίγα μαλλιά από πίσω, για να εξυπηρετείται ο βοσκός στό άρμεγμα.

Τά μαλλιά από τό κωλοκούρισμα λέγονται «κωλοκουρήδες» και «κοκάρια».

Τά μαζεύει ο βοσκός, τά ενώνει μέ τό μαλλιά από τό ολόκληρο κούρεμα, τά κάνει «ένα πατσάλι» (μιά σωρά) και τά πουλεί.

ΤΟ ΚΟΥΡΕΜΑ ΤΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ

Τό κούρεμα τών προβάτων εξαρτάται από τής καιρικές συνθήκες, πάντως γίνεται κατά τά μέσα τού Μάρτη. Η εργασία γίνεται «μονημερίς». Ανάλογα μέ τό κοπάδι, μικρό ή μεγάλο, πηγαίνουνε και «καερετάρηδες» (καερέτι=εργασία πού προσφέρεται από συγγενείς ή φίλους χωρίς να αμείβονται μέ χρήματα. Τό καερέτι πασιζετα, ή μέ καερέτι ή μέ φιλικό τραπέζι). Καθένας κρατεί κί ένα ψαλίδι. Μπουγιάζει από ένα αρνί ή ένα πρόβατο μ' ένα σπάγγο πού λέγεται «μπουγία στρο». Μπουγιάζω=δένω τά τρία ή και τά τέσσερα πόδια τού προβάτου μέ κάτι) και τό κούρεύει. Ο βοσκός, ο αρχισέλιγκας έχει κάμει προετοιμασία από τήν προηγούμενη μέρα. Τήν ημέρα πού κούρευε τώς ε προσφέρει «κρίας» (κρέας) και κρασί μπόλικο. Μέ τό πρώτο αρνί πού πιάνουν να κούρέψουν πίνουν όλοι από ένα κρασί και λένε: «Στ' όνομα τού Θεού» και στόν τσέλιγκα εύχονται «και τού χρόνου να 'μαστε καλά». Όλοι είναι σκυμμένοι και κούρεύουνε. Δέ σταματούν ά δεν τελειώσει «η κούρα» (τό κούρεμα). Μετά τό κούρεμα γίνεται ένα μικρό γλέντι. Πίνουν πάρα πολύ κρασί και τής πιά πολλές φορές καταλήγει

τό γλέντι σε μεθύσι. Ύστερα ο βοσκός χωρίζει τά μαλλιά τ' άσπρα από τά μαύρα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΜΑΤΑ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΒΟΣΚΩΝ

Όταν κουτουλούνται οι κριγιοί (κρίαρια) μά κι όλα τά βουζαστάρια, τότε χαλά ο καιρός. Όταν αρμεί ο βοσκός και δει μέσα στή σίγλα να πετάξει κάτι σταλιές λάδι (βούτυρο), τότε χαλά ο καιρός (θα βρέξει).

Όταν στό άρμεγμα ο βοσκός δει πώς είναι ζεστά τά βυζιά τών προβάτων όταν τά πιάνει, τότε χαλά ο καιρός.

Όταν δει νεροσκουλήκος να σύρνουνται στό χώμα, τότε χαλά ο καιρός. Θα βρέξει κι ύστερα θα σηκώσει αέρα.

Όταν σε μιά σταθερή πηγή (πού 'χει νερό χειμώνα καλοκαίρι) τή χειμερινή περίοδο δεις τό νερό ν' αχνίζει (να βγάνει ατμό), τότε χαλά ο καιρός. Κάνει χιόνι.

Όταν πάλι μερικά μεγαλοπρόβατα βελαζούν και γυρίζουν γύρω γύρω στή μάντρα και ξανοίγουν χωρίς να τά ενοχλεί κανείς τότε χαλά ο καιρός.

— Μήνες Δεκέμπερη και Γενάρη αν ακούσει βασιλέματα ήλιου πέρδικα να κακαρίσει, τότε χαλά ο καιρός. Χιονίζει.

Όταν οι βλαστοί «τα» ασουμολιάς κλίνουν κάτω, έχει ακόμη κρύο οπίσω.

Όταν τά βλαστάρια ντρετώσουν πρὸς τά πάνω, τότε «ξεκαλοκαίρεμε».

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΟΛΗ ΤΗ ΧΡΟΝΙΑ

Όταν η «κρομμύδα» βγάλει τό βλαστό πού τόν λένε «βερτόνη» και μεστώσει ο καρπός του, λένε πώς η χρονιά είναι καλή. Όταν δέ μεστώσει, η χρονιά είναι κακή.

Όταν τα' ασφεντιάδης ο καρπός μεστώσει, μεστώνουν τά στάβια (έχομε καλοχρονιά στα στάβια).

● Συνέχεια στή σελίδα 3

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ Κ. ΦΟΥΡΝΑΡΑΚΗΣ

Πέθανε από καρδιακό έπεισόδιο σε καφενείο τής Άνω Βιάννου ό Χριστόφορος Κ. Φουρναράκης και κηδεύτηκε στίς 11 τού Μάη, ημέρα τής όνομαστικής του γιορτής.

Τήν κηδεία του παρακολούθησαν όλοι οι κάτοικοί τής Βιάννου, τών γύρω χωριών και πολλοί φίλοι και συγγενείς του άπό τό Ηράκλειο, τήν Άθήνα και άλλου.

Έπικήδειο λόγο έκφώνησε ό συγχωριανός του κ. Πολυχρόνης Κονταξάκης άπό μέρους τού Δ.Σ. τού Συλλόγου Πολιτικών συνταξιούχων, ό όποιος άναφέρθηκε στήν προσωπικότητα τού άξέχαστου Χριστόφορου.

Γεννήθηκε τό 1920. Άριστος μαθητής στό Δημοτικό και τό Γυμνάσιο, άποφοίτησε τό 1940 άπό τή Σχολή Τ.Τ.Τ. και ύπηρέτησε ως ταχυδρομικός ύπάλληλος στήν Άγία Βαρβάρα, ως Δ)τής στό Ταχυδρομείο Ηρακλείου και άλλου. Συνταξιοδοτήθηκε μέ τό βαθμό Δ)τή Α.

Χαρακτήρας ήρεμος, σοβαρός άγαπητός σε όλους πού τόν πηλίσιασαν και τόν γνώριζαν είχε τήν έμπιστοσύνη τών ύφισταμένων του και τήν εκτίμηση τών προϊστούμένων του.

Στή γερμανοϊταλική κατοχή πιάστηκε άπό τούς Γερμανούς και φυλακίστηκε. Οι ταλαιπωρίες πού υπέστη κι ένα άτύχημα στό στρατό κλόνισαν τήν υγεία του μέ συνέπεια να ύποφέρει σ' όλη τή ζωή του. Στήν έπικρατία διώχτηκε μέ άπόλυση και άργότερα μέ μετάθεση στό Γύθειο.

Όλα αυτά συνετέλεσαν στόν πρόωγο θάνατό του, άφήνοντας σε βαρύ πένθος τή σύζυγο του Άννούλα τό γένος Γ. Στρατάκη, τ' αδέρφια του κι όλους τούς συγγενείς και φίλους

Άς είναι αϊώνια ή μνήμη του.

Ν. Ε. ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ

Σχετική νεκρολογία μάς έστειλε και ο κ. Μαν. Βλαχάκης.

τριγωνούς κι ένας ένας έφευγε για τό σπίτι του. Έξετάζει ό γιατρός τόν άρρωστο και μου λέει:

— Πνευμονία έχει, μόνο έτοιμάσε να τού κάνουμε πενικιλίνη. Άπόψε θα μείνομε εδώ, γιατί χρειάζεται άλλη μιά τό μεσάνυχτα κι άλλη πρωί πρωί.

— Και πού θα κοιμηθούμε για τρέ; Κρεβάτι δεν έχει εδώ.

— Στήν καρέκλα θα τήν βγάλομε, μόνο έτοιμάσε γρήγορα τή σύριγγα.

Έτσι κι έγινε. Λίγος ύπνος στήν καρέκλα στό δίπλανο δωμάτιο, πού ένα μεγάλο κουτσούρι στήν παραστιά ζέστανε τήν παγωμένη νύχτα, και πρωί πρωί στό πόδι.

Η Χαιρετομανόλαινα βλέπει τόν άντρα τζη ν' ανεντρανίζει και αρχίζει τά σπολλατισμάτα...

— Να σάς - ε - κάμω καφέ γιατρέ;

— Ένα γάλα θα πιώ εγώ κι ο Μιχάλης, ό,τι θέλει.

Μετά τό γάλα, πάει ο γιατρός, εξετάζει πάλι τόν άρρωστο, τόν βρίσκει κάπως καλύτερα και ρωτά.

— Έκανε ούρα ο άρρωστος;

— Δυό ποτηρές μέ τό ποτήρι πού 'πιετε τό γάλα, λέει ο μικρός του γιός. Μά η μάνα μου τό 'πλυνε καλά καλά.

Κόκαλο ο γιατρός.

Ο νοσοκόμος Μιχάλης Γουρνιεζάκης

«ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Μηνιαία έκδοση στην ύπηρεσία όλων των Βιαννιτών

Έκδοτης — Διευθυντής Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ

Όδος 1866 αριθμ. 110, τηλ. 282.808

Φιλολογική επιμέλεια κειμένων Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

Έβαν 83 (Στοά Μουρτζή) τηλ. 230.386

Έτήσιες συνδρομές

Ιδιωτών Κοινοτήτων—Σχολείων — Ένοριών δρχ. 200 > 300

Εμβάσματα: Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ Έπιστολές για την ύλη:

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: 1866 αρ. 110 'Ηράκλειο

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ: Καποδιστρίου 37 'Ηράκλειο Χειρόγραφα δημοσιευόμενα ή μή δέν επιστρέφονται. Τά ένυπόγραφα άρθρα έκφράζουν τις απόψεις των συγγραφέων.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΛΒΑΝΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟ & ΤΗ ΓΕΡΜΑΝΟ-ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ

Του κ. Μηνά Σταυρακάκη

4ο

Το περιστατικό αυτό δείχνει ότι όλοι μας, άντρες και γυναίκες, ήμεθα οργανωμένοι και δέν μαρτυρούσαν τίποτε. Η γυναίκα αυτή με έσωσε, αν όχι από τον θάνατο, τουλάχιστο από τις ταλαιπωρίες που τράβηξαν αυτό που τους έπιασαν εκείνη την ημέρα και τους έκλεισαν στα γερμανικά στρατόπεδα εις την Γερμανία. Από αυτούς που πιάσανε εκείνη την ημέρα ήταν και ο Γιάννης ο Τζανακάκης από την Κάτω Βιάννο και πολλοί άλλοι.

Τη Σοφία Κατωγιαννάκη θά τη συγχωρώ μέχρι να ζώ και τώρα το γράφω και σ' αυτό το χαρτί (ό Θεε να τη συχωρέσει).

Το πρώτο θυμάς της Ιταλικής κατοχής στο χωριό μας ήταν ο τότε αγροφύλακας Σέργιος Καργιολάκης. Ήταν και αυτός ένας

ήρωας της Έθνικής αντίστασης και καλός πατριώτης. Πολλές φορές οι Ιταλοί τον παίρνανε και τον γύριζαν όλη τη νύκτα, για να μαρτυρήσει μυστικά της Οργάνωσης και που κρυβότανε όρισμένοι που ζητούσαν, αλλά αυτός δέν υπέκυψε εις τίς απειλές. Πολλές φορές τον απειλήσαν ότι θα τον σκοτώσουν, όμως δέν υπέκυψε στίς απειλές και εις τα στρώσια που του έκαναν.

Τελευταία ένα βράδυ τον πήραν, για να τον σκοτώσουν. Αυτό το κατάλαβε και αποφάσισε να τους φύγει, νύκτα δέβαινα. Μόλις βγήκανε απέξω από το χωριό στού Ζερβοδημήτρη τὰ σπύθια, τους έφυγε και την ώρα που ηπιδούσε ένα τοίχο να κατεβεί του Γιώργη του 'Αγγελάκη την πεζούλα, τον πυροβόλησαν και δυστυχώς θανάτωσαν. Οι

χωριανοί που είδαν ότι τον είχαν πάρει οι Ιταλοί, άκουσαν τους πυροβολισμούς, έτρεξαν πανικόβλητοι άλλοι για να κρυφτούν, άλλοι για να δούν τί συμβαίνει. Δέν ένθυμούμαι καλά, νομίζω

πως κάποιος άρχότανε και τον είδε ξεπλωμένο κάτω από το δρόμο και είδοποίησε και πήγαν και τον πήραν.

(Συνεχίζεται)

Μιά μεθυσμένη πολιτεία

Φλεβάρης και Μάρτης του '81. Στά χείλη μου έρχεται ένας στίχος που τον έμαθα μικρός, δέν ξέρω αν είναι ποίημα, προσευχή ή ρητό.

Ένα σου βλέμμα φτάνει τον κόσμο να σείσεις και μία σου πνοή τη γη να σκορπίσεις

Πάνω στον ουρανό στη συνέλευσή τους οι Θεοί λές και θυμώσανε για τα κατώματα της Μεγάλης Πολιτείας, για τα Σόδομα και Γόμορα, για την κακοήθεια, για την διμοιρία και άσπλαχνία και διατάξανε τον τρομερό και καταχθόνιο Θεό, τον Έγκέλαδο, που έχει το βασίλειό του στα Τάρτα της γής, να ταρακουνήσει την Αθήνα με 6 βαθμούς, να την ξυπνήσει από τη νάρκη της συνειδήσης, για ν' άκούσει από έκατομμύρια φωνές τη λέξη «Βοήθεια, Παναγιά μου».

Ποτέ δέν άκούστηκαν τόσο πολλές φωνές σε τούτη την παράκληση της Παναγίας.

Στις 24 του Φλεβάρη κρύο, αέριδες, χιόνια και χαλάζι, που έδινε καμτσικιές στο πρόσωπο. Σε τούτη τη στιγμή χάθηκε το κουράγιο και ήρθε η άπελπισία. Ένα δευτερόλεπτο, ένας βαθμός άκόμα για να 'ρθει το άπόλυτο, ο Θάνατος.

Τα διαβατήρια της Πολιτείας είναι έτοιμα για τον Κάτω Κόσμο. Ο υπηρέτης του Θανάτου, ο Χάροντας με τη φαριδιά του μέρτα και τη δρεπάνου του, στέκεται στο προαύλιο του σπιτιού μας και ζητά να μάς έξυπηρετήσει... Η άγωνία άπλώνεται παντού! Αυτή τη στιγμή, ο θόλος τ' ουρανού φαίνεται κατακόκκινος, πυρωμένος και ή έκτασή του γεννά παράξενα σχήματα και μορφές. Τούτη τη στιγμή δέν προχωράει τίποτα, ούτε άνάμνηση, ούτε έλπίδα, ούτε εύτυχια. Είναι το τέρμα του άχου του πόνου. Πανικός παντού! Ένα σύνθημα άκούγεται: «Ο σώζων έαυτον σωθήτω». Και ο κόσμος ξεχύνεται στους δρόμους φωνάζοντας «Βοήθεια!».

Τά πάνω πατώματα των σπιτιών κουνήθηκαν πίο πολύ. Άνοιγουν ντουλάπια, σπάνε γυαλικά, σπάγε τζάμια που τρίζουν άπείσια, σαν ένας σκελετός άπό κόκαλα, τά παιδιά κλαίει, ο φόβος τά πνίγει, χάνεται το θάρρος, χάνεται ο έλεγχος, όση ώρα ο άπαίσιος Έγκέλαδος ταρακουνάει τά τεράστια σπύθια συθέμελα.

Έγινε διακοπή φωτισμού, βγήσανε στο μάτι.

Το σκότωμα του τόπου: Τοπική ψύξη συνήθως στα πόδια. Του βάνανε ρακή ή «σπίρτο» (οινόπνευμα). Νά τρελαθεί: Σταματά να βόσκει και γυρίζει γύρω γύρω. Του παίρνανε αίμα από την κεφαλή.

Άνθρακας: αφήγηση. Αθεράπευτη αρρώστια. Σύνρει μία φωνή το ζο και τέρμα. Είναι (του κερατά) (με την έννοια του διαβόλου) αρρώστια για τ' αίγες προπάντων.

Αυτές είναι οι πίο συνηθισμένες αρρώστιες των προβάτων με τά συμπτώματα που παρουσιάζονται. Αναφέρομαι ακόμη στη λαϊκή ιατρική που ίσχυε άπό τους βοσκούς πριν να βρεθούν τά κατάλληλα φάρμακα.

Αθήνα 2-4-1981 Μανώλης Βλαχάκης

Ταξίδι στην πατρίδα του ήλιου

Γράφει ο «Γαξιδιώτης»

Άρχισε ή περιήγησή μας στην πόλη. Στο κέντρο της έπιδημικά ύψώνεται ή έκκλησία της έλπίδας, ο Άγιος Σπυρίδωνας, ο πολιούχος της. Μέσα ή έκκλησία έχει μία θαρία έπιδημικότητα. Λάμπει, άπτό άσπύμι, και μπροστά στην εικόνα του Άγίου χιλιάδες άφιερώνονται των ανθρώπων, που ζητούν να τούς άπαλύνει τον πόνο και να γίνει ύπερασπιστής της ζωής τους. Ρίγος νιάθει κανείς μπροστά στην άσημεία λάρνακα του Άγίου, όταν ίερείς διαβάζουν εύχές, και οι πιστοί περιμένουν να την άνοιξουν για να προσκυνήσουν το θαυματουργό Άγιο, που το σκήνωμά του σώζεται εκεί, φεμένο το 1460 μ.Χ.

Γοητεύεται κυριολεκτικά, όταν άντικρίσεις ή μεγάλη πλατεία της Σπανιάδας, μία από τις μεγαλύτερες πλατείες εύρωπαικής πόλης. Είναι καταπράσινη άπτό τις δέντροστοιχίες που την περιζώνουν και κοσμεύεται άπό τά αγάλματα του Καποδίστρια και του ναυάρχου Σούλεμποργκ. Άπέναντι άκριβώς άπτό τη Σπανιάδα βρίσκεται το Λιστόν. Κομφό και άριστο κρατικό, θυμίζει την παρουσία των Γάλλων στο νησί, των όποιων ύπήρξε δημιουργήματα. Οι πολλαπλές του συμμετρικές στοές και καμάρες, στολισμένες με φανάρια, δίνουν την έντύπωση παλιάς άρχοντικής συνουκίας των Άγγλων ύπάτων άρμοστών του νησιού. Σήμερα είναι κλειστό, έκτος άπτό το μέρος που φιλοξενεί το μουσείο. Το μουσείο της πόλης δέν είναι πλούσιο, όμως τά έκθέματά του παρουσιάζουν ένδιαφέρον. Στο μουσείο βρίσκεται ο Λέων του Μενεκράτους, μαρμαρίνες στήλες, άετώματα του ναού της Άρτεμις, μαρμαρίνες διακοσμησεις άπτό άλλους άρχαίους ναούς, συλλογή άρχαίων νομισμάτων, καθώς και περιήρημα μασακά του 12ου μ. Χ. αιώνα. Έκει στα άνάκτορα, υπάρχει και το μικρό γραφικό συντριβάνι κι ή μεγάλη πισίνα των άνακτόρων.

Κοντά στον Άγιο Σπυρίδωνα βρίσκεται και το κτίριο της παλιάς κερκυραϊκής βουλής, που σήμερα χρησιμεύει ως καλλιτεχνική έκθεση. Στην έκκλησία της Μονής της Πλατυτέρας, βρίσκει ο τάφος του Καποδίστρια, ενώ σε άλλο μέρος της πόλης βρίσκεται το άρχοντικό του.

Στο άλλο άκρο της πόλης προς τη θάλασσα, βρίσκεται ένα παλιό φρούριο: Ένας λάφος πάνω σ' ένα μικρό νησάκι που χωρίζεται άπό την ξηρά με θαλάσσια τάφρα. Το φρούριο έχει δυο κούφες, ή θαυμάσια εικόνα της Παναγίας των Βλαχερνών. Λίγο πίο πέρα μέσα στη θάλασσα, το καταπράσινο Ποντικονήσι, ή μικρή γοητευτική ζωγραφιά που συμπληρώνει και τονίζει την όμορφιά του πανέμορφου τοπίου.

Πλημμυρισμένοι άπό τη μαγεία της όμορφης πόλης, ξεχθήκαμε ένθουσιασμένοι στο νησί, για να γνωρίσουμε κι άλλες μαγευτικές γοητείες. Πρώτος σταθμός μας το Άχιλλείο. Βρίσκεται ντύια της πόλης, κοντά στο χωριό Γαστούρι. Έκει ή πικραμένη βασίλισσα της Αύστριας Έλισάβετ φιλοδόχησε να άναστήσει όλο τον άρχαίο έλληνικό κόσμο. Το Άχιλλείο βρίσκεται πάνω σε μικρό λόφο. Προχωρώντας μαγεμένοι στην είσοδό του. Το κτίριο είναι νεοκλασικού ρυθμού. Στά δεξιά της είσοδου μία σκάλα κοσμημένη με άγάλατα τεσσάρων άρχαίων θεών, άδηγεί στον κήπο που βρίσκονται τά αγάλματα των έννεα Μουσών. Με την είσοδό μας βρίσκόμεθα μέσα σε μεγάλες σάλες κοσμημένες με τοιχογραφίες. Στην όροφή μία άπ' αυτές ύπάρχει ένα άριστουργηματικό

θαλάσσιο τάφρο. Το φρούριο έχει δυο κούφες. Άπ' έκει έπικράτησε και το εύρωπαικό όνομα του νησιού Κορφού. Το περιβάλλον εκεί παρουσιάζει μεγάλη άντίθεση. Άπτό τη μία μεριά τά καταλόγια των χιλίων χρόνων του φρουρίου κι άπό την άλλη το συγχρονισμένο έκκλησάκι του Άγίου Γεωργίου.

Μέσα στο κέντρο, ή πόλη έχει μία ξεχωριστή γοητεία. Σε μαγεύουν τά πλακόστρωτα στενά καντούνια της, μακριά άπό τη βοή των αυτοκινήτων. Στενά σοκάκια, άνηφορικά δρομάκια, άπότομες σκάλες συνθέτουν τη ρυμοτομία της παλιάς πόλης, έντονη άνάμνηση της κυριαρχίας της γαληνότατης δημοκρατίας του Άγίου Μάρκου, της Βενετίας, στο νησί.

Λίγο έξω άπό την πόλη, σ' ένα ύψωμα καταπράσινο, ένα παλιό κανόνι δίνει το όνομά του σ' αυτό το λόφο. Η θέα πάνω άπό το Κανόνι είναι μαγευτική κι άποτελεί μία άπό τις γραφικότερες τοποθεσίες της Κέρκυρας. Άπό το Κανόνι κατηφορίζει ένα στενό δρομάκι προς το λιμενοδραχάκι που ένώνει τη στεριά με το νησί της Βλαχερνών.

νας, όπου φυλάσσεται ή θαυμάσια εικόνα της Παναγίας των Βλαχερνών. Λίγο πίο πέρα μέσα στη θάλασσα, το καταπράσινο Ποντικονήσι, ή μικρή γοητευτική ζωγραφιά που συμπληρώνει και τονίζει την όμορφιά του πανέμορφου τοπίου.

Πλημμυρισμένοι άπό τη μαγεία της όμορφης πόλης, ξεχθήκαμε ένθουσιασμένοι στο νησί, για να γνωρίσουμε κι άλλες μαγευτικές γοητείες. Πρώτος σταθμός μας το Άχιλλείο. Βρίσκεται ντύια της πόλης, κοντά στο χωριό Γαστούρι. Έκει ή πικραμένη βασίλισσα της Αύστριας Έλισάβετ φιλοδόχησε να άναστήσει όλο τον άρχαίο έλληνικό κόσμο. Το Άχιλλείο βρίσκεται πάνω σε μικρό λόφο. Προχωρώντας μαγεμένοι στην είσοδό του. Το κτίριο είναι νεοκλασικού ρυθμού. Στά δεξιά της είσοδου μία σκάλα κοσμημένη με άγάλατα τεσσάρων άρχαίων θεών, άδηγεί στον κήπο που βρίσκονται τά αγάλματα των έννεα Μουσών. Με την είσοδό μας βρίσκόμεθα μέσα σε μεγάλες σάλες κοσμημένες με τοιχογραφίες. Στην όροφή μία άπ' αυτές ύπάρχει ένα άριστουργηματικό

Λατικές παραδόσεις

ΝΑ ΜΗ ΓΚΡΕΜΙΖΟΥΝΕ ΤΣΙ ΓΕΡΟΥΣ

— Έκειά που θά σε γκρεμισουνε τά παιδιά σου — Έγώ πατέρα, θά σε κρύψω μέσα στο σπίτι και δέ θά σε βρει ο βασιλιάς να σε σκοτώσει

Ο παράξενος βασιλιάς της Βιάννου ήθελε να δει την έξυπνάδα των κατοίκων και ήβγαλε μία διαταγή και έλεγε: «Νά μαζευτούνε όλοι οι κάτοικοι της Άπτά του Βιάννου, πη Κάτω Βιάννου και του Χόντρου στα Λιβάδια την τάδε μέρα και όποιος πρώτος δει τον ήλιο να θγαίνει θά πάρει δύο χίλιους παράδες»

Τη διαταγή αυτή το καλό παιδί πήγε και την έπρε στον πατέρα του.

— Θά πάω κι εγώ, πατέρα, μόνο να μου πείς τί θά κάνω.

Ο γέρος τότε του άπάντησε: — Όταν μαζευτούνε οι γιοι άνθρωποι στα Λιβάδια, θά σου πώ. Η όρισμένη μέρα ήρθε και έγυμνάσανε τά Λιβάδια άνθρωποι «Άλλοι έσκαλόνανε σπύθι λένκου, άλλοι σπύθι έλιές και άλλοι σπύθι έπιές κοιτάζοντας προς τη Ρουσα Κεφάλια να δούνε τον ήλιο. Τότε που λεί ο γέρος.

— Όλοι θά κοιτάζονε άνατολικά προς τη Ρουσα Κεφάλια και έσύ θά κοιτάξεις σπύθι άχεντρινάδες κορφές και όταν θγει ο ήλιος

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΗΤΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελίδα 2 (ρια). ΑΡΡΩΣΤΙΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΑΪΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΑΣΜΕΝΩΝ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ

Περιδρομος: Πήρσκειται το βυζι του προβάτου. Έβρισκε ο βοσκός τη φλέβα που 'ναι άπό το βυζι ως το φάλι (οφαλό) και με το σουβλί του έπαιρνε αίμα.

Νά του 'χει χτυπήσει στον πνεύμονα: Έχει αφρό στα χείλινα ντου, στέκεται και δέ βόσκει. Άπό το αριστερό μάτι του παίρνανε αίμα (η εργασία αυτή λεγόταν «φλογοτόμισμα»).

Νά θλαθεί το μάτι του: στραβώνεται άπό το ένα ή κι άπό τά δυο μάτια.

Έβναν κόκαλο της σουπιάς και μ' ένα μασουράκι το φουσού

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΗΤΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελίδα 2 (ρια). ΑΡΡΩΣΤΙΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΑΪΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΑΣΜΕΝΩΝ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ

Περιδρομος: Πήρσκειται το βυζι του προβάτου. Έβρισκε ο βοσκός τη φλέβα που 'ναι άπό το βυζι ως το φάλι (οφαλό) και με το σουβλί του έπαιρνε αίμα.

Νά του 'χει χτυπήσει στον πνεύμονα: Έχει αφρό στα χείλινα ντου, στέκεται και δέ βόσκει. Άπό το αριστερό μάτι του παίρνανε αίμα (η εργασία αυτή λεγόταν «φλογοτόμισμα»).

Νά θλαθεί το μάτι του: στραβώνεται άπό το ένα ή κι άπό τά δυο μάτια. Έβναν κόκαλο της σουπιάς και μ' ένα μασουράκι το φουσού

Αθήνα 2-4-1981 Μανώλης Βλαχάκης

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

● **ΣΥΝΕΧΕΙΑ** από τη σελίδα 1
ίδιο χρέος. Λίγη καλή θέληση και θά βρουν τον τρόπο για κά ποιο νοικοκύρεμα στο χώρο που

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΡΒΗΣ

Όπως μάς πληροφορούν, τέλειωσαν τα τεχνικά έργα στο δρόμο Αμιρά — Άρβη. Προβλέπεται στη συνέχεια η ασφαλτόστρωση. Για το σκοπό αυτό έχει εγκριθεί σχετικό ποσό σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της Νομαρχίας, που αναφέραμε και α πό τις στήλες των Β.Ν. Όμως καμιά ένδειξη δεν υπάρχει πώς σύντομα θ' αρχίσει η ασφαλτόστρωση.

Με την κατασκευή όμως των τεχνικών έργων ο δρόμος έχει νισασκαφεί σε πολλά σημεία και σε πολλά άλλα έχει γεμίσει με λακούβες που έγιναν τό χειμώνα κι έτσι είναι αδιάβατος κι επικίνδυνος. Πώς θά συνεχιστεί η διακίνηση των κατοίκων για τις

εργασίες τους; Πώς θά πάνε στην Άρβη οι επισκέπτες και εκδρομείς που έχουν προγραμματίσει να περάσουν για λίγες ή πολλές μέρες στην Άρβη;

Μιά πληροφορία λέει πώς τό ποσόν που έχει εγκριθεί για την ασφαλτόστρωση του δρόμου δεν έχει δοθεί ακόμη. Χρειάζεται μία υπεύθυνη ανακοίνωση των τεχνικών υπηρεσιών, μά παράλληλα και η προώθηση κάθε διαδικασίας για τήν άμεση έναρξη των εργασιών που απαιτούνται. Η δουλειά αυτή πρέπει να ολοκληρωθεί σύντομα. Μή φύγει τό καλοκαίρι και μείνει σ' αυτά τό χάγια για τόν ερχόμενο χειμώνα γιατί ως τότε δεν θά περνά ούτε γιάδαρος.

ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ

Ο βουλευτής κ. Ασλάνης είχε τήν καλοσύνη νά μάς στείλει αντίγραφα των απαντήσεων στις ερωτήσεις που ανέφερε στό γράμμα του τό οποίο δημοσιεύτηκε στό προηγούμενο φύλλο των Β.Ν. και τόν ευχαριστούμε. Από μία προσεκτική ανάγνωση τους προκύπτει αυτό που πολλές φορές μέχρι σήμερα οι στήλες αυτές έχουν τονίσει: η παρελκυστική πολιτική που ακολουθούν οι κρατικές υπηρεσίες στην επίλυση των διάφορων προβλημάτων, παρελκυστική πολιτική που ακολουθούν και οι υπουργοί στις ερωτήσεις και επερωτήσεις των βουλευτών.

Αποφεύγουμε τή δημοσίευσή τους, γιατί ο χρόνος που δόθηκαν είναι πολύ μακριά (1978, 1979, 1980 και αρχές 1981) και θά 'ταν κουραστικό για τούς αναγνώστες μας νά διαβάσουν κάτι που στό μεταξύ είτε τό μάθαν είτε τό θέματα στό οποία αναφέρονται έχουν ξεφύγει από τό σημείο που βρίσκονταν, έχουν πάρει μεγαλύτερη οξύτητα και ζητούν επιτακτικά άλλη μεθόδευση για τήν προώθηση στην επίλυση τους. Και σ' αυτό καλούνται όλοι που ενδιαφέρονται και αγαπούν τόν τόπο αυτό νά βοηθήσουν, καθένας με τό δικό του τρόπο κι όλοι μαζί σέ

μιά στενή, ειλικρινή και γόνιμη συνεργασία.

Σημειώνουμε ωστόσο τό ακόλουθα:

Ο υφυπουργός Γεωργίας κ. Ταταρίδης, στην 2220ΒΕ) 19.7.78 απάντησε του σχετικά με αίτημα νά κατασκευαστεί τό φράγμα τής Άρβης, αναφέρει: «Έγινε έρευνα για τήν αναγνώριση θέσεων κατασκευής φράγματος υδαταποθηκεύσεως με σκοπό τήν άρδευση στην περιοχή Άρβης τής Επαρχίας Βιάννου, και τό αποτελέσματα απέβησαν αρνητικά από απόψεως στεγανότητας του εδάφους».

— Ερωτούμε τήν Υ.Ε.Β. Νομού Ηρακλείου. Πότε και με ποιά μελέτη έγινε η παραπάνω διαπίστωση;

Στήν ίδια απάντηση του κ. Ταταρίδη αναφέρεται: «Όσον αφορά τήν εισαγωγή αποδοτικότερων ποικιλιών μπανάνας, τούτο έχει ήδη γίνει και δοκιμάζονται ως προς τίς αποδόσεις των, προσαρμογή των κλπ. από τό Ινστιτούτο ελαιάς και υποτροπικών φυτών Χανίων».

— Ερωτούμε τό Ινστιτούτο: ποιά τό αποτελέσματα των δοκιμών κι αν είναι θετικά, ποιές προοπτικές έχουν γίνει για τήν εισαγωγή στον τόπο μας των αντίστοιχων ποικιλιών;

Η ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΔΙ

Τά άπαιτούμενα δικαιολογητικά

Η Δ/ση Γεωργίας ανακοινώνει στους ελαιοπαραγωγούς του Ν. Ηρακλείου ότι για νά πάρουν τήν οικονομική ενίσχυση στην παραγωγή ελαιολάδου, πρέπει νά υποβάλουν τά εξής κατά περίπτωση δικαιολογητικά:

α) Αίτηση για τή χορήγηση τής ενισχύσεως στην παραγωγή (έντυπο 1).

β) Δήλωση καλιγείας με στοιχεία των ελαιώνων του αιτούντος (έντυπο 2).

γ) Κοινή Δήλωση εκθίσεως ελαιοκάρπου και παραγωγής ελαιολάδου μεταξύ παραγωγού — ελαιοτριβέως (έντυπο 3).

δ) Υπεύθυνη Δήλωση (έντυπο 4 και 5) στην περίπτωση που υπάρχουν συνενδιαφερόμενοι για κάποιο ελαιώνα.

ε) Τό απόκομμα του βιβλίου ελαιοτριβείου.

Οι ελαιοπαραγωγοί που είναι μέλη μίας οργανώσεως παραγωγών, υποβάλλουν σέ τρία (3) αντίτυπα τό δικαιολογητικά τους στην οργάνωση παραγωγών που ανήκουν, μετά τό τέλος τής ελαιοποίησεως του ελαιοκάρπου τους.

Οι μεμονωμένοι ελαιοπαραγωγοί που δεν είναι μέλη μίας οργανώσεως παραγωγών πρέπει νά υποβάλουν και αυτοί σέ τρία (3) αντίτυπα τό δικαιολογητικά τους απ' ευθείας στην Δ/ση Γεωργίας ή στα κατά τόπους Γραφεία Γεωργ. Αναπτύξεως στην περιοχή τής οποίας βρίσκονται τά ελαιοκτήματά τους, τό αργότερο μέχρι τίς 30 Ιουνίου.

Πέραν τής παραπάνω ημερομηνίας ουδεμία αίτηση θά γίνει δεκτή.

Τά έντυπα των δικαιολογητικών οι συνεταιρισμένοι θά τά προμηθευθούν από τίς Ενώσεις Γεωργικών Συνισμών ή τούς συνεταιρισμούς στην δύναμη των οποίων ανήκουν. Οι μεμονωμένοι θά τά προμηθευθούν από τά βιβλιοπω

λών Συνισμών ή τούς συνεταιρισμούς στην δύναμη των οποίων ανήκουν. Οι μεμονωμένοι θά τά προμηθευθούν από τά βιβλιοπω

λεία. Για τήν εξυπηρέτησή των μπορούν οι Πρόεδροι των Κοινοτήτων νά προμηθευθούν όλα τά δικαιολογητικά των μεμονωμένων τής Κοινοτήτώς των και εν συνεχεία νά τά μοιράσουν στους ενδιαφερομένους.

Τά χωριά τής Επαρχίας Βιάννου

●**ΣΥΝΕΧΕΙΑ** από τη σελίδα 1
φρίκη, και ξανάφερε τή γαλήνη και τήν ήρεμία σ' όμορφο χωριό. Οι γεμάτες άπριλιάτικα τριαντάφυλλα και βιολετές αύλές του χωριού, ή άρωματισμένη φύση, από πνοές τής μυρτιάς και τής φασκομηλιάς, του άσπασθού και τής άλαδανιάς, του πεύκου και του άγριόπρινου, σου γεννά μία γλυκιά άσθησιζωής και ειρήνης και άπορείς πώς σ' αυτή τήν όμορφη φύση φώλιασε τόσοσ πόνος και πίκρα.

ΕΞ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

Βορινά του χωριού είναι ή όμορφη τοποθεσία με τό πολλά νερά του Κρυγιού ποταμού και τήν όμορφη έκκληυσούλα τής Αγίας Μαρίας. Κτίστηκε από τό Γ. Βερβελάκη τό 1937 περίπου, αλλά δεν ξεφυγε από τή μανία των Γερμανών. Τήν έκαψαν τό 1943, αλλά οι καλοί χριστιανοί τήν ξανάκτισαν πολύ γρήγορα.

Πιο πάνω οι Άγκισσαράλακοι, με άμπέλια, έλιές, άπιδιές και βοσκόταπους. Δίπλα και βορειότερα οι «Έλληνισ» (;)

Πιο πάνω οι Άρτικολάκκοι. Ό Χαλασός, περιοχή άσταθής, με κάθε κακοκαιρία βουλά και χαλά, ίσως περνά κάτω του ύπόγειου ποταμού και δημιουργεί ρήγματα. Δίπλα και δυτικότερα τής Αγίας Μαρίας είναι τό Βούλισμα, βαθύ λάκκος περίπου 70 μέτρα, άγριος και δυσπρόσιτος τόπος. Λένε οι γέροι ότι ακούεται νερό νά κελαρύζει στό δυτικό βάθος του. Κανείς δε θυμάται πότε γίνηκε ή καθίζηση. Άνηφορίζομε προς τόν «Άμαλό» και συναντούμε τό «Ρωμα ύπόλο» (;). Όρσπεδιο μεγάλο, 800 μέτρα μήκος και 100 περίπου πλάτος, τόπος, γεμάτος νερά, πεδάλια, όλο καλλιεργημένο παλιά, τώρα έρημο και άγριο...

Ό Γ. Βαρθάκης λέει ότι ό παππούς του ό Σουλιγιώργης, πού ό παππούς του ήταν Σουλιώτης κι είχε ρθει πολεμιστής — έθελοντής τό 1866, του έπτε πώς ύπάρχει σπηλιά γεμάτη άν θρόπινα κάκαλα, από νεκρούς των Κρητικών Έπαναστάσεων. Πιο πάνω από τό Ρωμανόπουλο, όμορφη άγρια φύση, γεμάτη δάση από πεύκα και πρίνους, άνηφορίζει προς τόν Άμαλό.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

1) Στην τοποθεσία «Πλαγιάδα» στό χωράφι του Γ. Ποντικάκη βρεθήκανε παλιά πιθάκια, γεμάτα καρδουνοσκόνη, πήλινα δοχεία, γαστρίδια κλπ. Ήταν, φαίνεται, παλιός οικισμός

2) Στίς θέσεις «Ροδιά», «Βιτσιλό» και «Κακάπετρα» ύπάρχουν έρείπια τής Τουρκοκρατίας (σπίτια, άποθήκες, νερόμυλοι). Έκει είναι και τό «Μεμέτη ή βρύση» κτιστή και τρέχει άκάμη νερό.

3) Στην περιοχή «Κόρνια» ύπάρχουν έρείπια παλιού οικισμού, ίσως τής εποχής τής άρα

βοκρατίας και λέγονται «Κεφαλόβρυσσ» με νερό τόν Άγ. Γεώργιο (τώρα λέγεται Άγιος Δημήτριος). Έκει ύπάρχει υπόγεια θολωτά στοά, με σκαλιά πέτρινα και οδηγεί λένε στην Κερά — Λιμενιώτισσα. Λένε οι παλιοί πώς εκεί 'ναι κρυμμένοι παλιός θησαυρός, τό «λογάρι». Μέσα ή στοά κάνει ρεύμα, έχει φαίνεται κι άναθυμιάσεις φυσικών αερίων και δεν μπορεί κανείς νά προχωρήσει, γιατί δύσκολα άναπνέει, «πλαντώ» όπως μου 'παν παλιοί.

Αυτό 'ναι τ' όμορφο χωριό, τό Κεφαλοβρύσι. Έχουν και προβλήματα και ζητούν από τίς κρατικές υπηρεσίες: α) Άσφαλτο μέχρι τόν Κρυγιό ποταμό (πανέμορφη τουριστική περιοχή, νά πάτε νά δείτε). 2) Δρόμο που

νά ένώνει τό Κεφαλοβρύσι, τό Μουρί (Άμιρά) με τόν Άπάνω Πεύκο. 3) Κοινοτικό Κατάστημα 4) Άντικατάσταση του παλιού ύδραγωγείου 4) Μεταφορά των νερών των πηγών στον Κόρνια (παρολιική περιοχή) για καλλιέργεια πρώιμων κηπευτικών. Προσθέτω κι εγώ πώς τό Κεφαλοβρύσι είναι μία άξιοποίησιμη τουριστική περιοχή, με πρόσβαση προς τήν Έράπετρα (32 χλμ.) και τό Ηράκλειο, πού άξίζει νά αξιοποιηθεί

Οι Κεφαλοβρυστιανοί — Κρεβατιανοί είναι φανακλάδες, επίμονοι άνθρωποι, αλλά καλοί και φιλότιμοι, έργατικοί και φιλοπόδοι, πού άξίζουν τή συμπαράσταση όλων μας.

Βιάννος 31 Μαρτίου 1981
ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΡΑΝΤΖΑΚΗΣ

Η ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΙΑ

Μπήκαμε στό καλοκαίρι. Οι ζέστες άρχισαν. Η ανάγκη από δροσιά γίνεται όλο και πιο πνεστική. Η θάλασσα τραβά κάθε μέρα και περισσότερο κόσμο.

Δροσιά στή θάλασσα, ήλιος στην αμμουδιά και συνέχεια ξεκούραση στον ίσκιό των δέντρων. Τό σώμα ξεκουράζεται, τό νευρικό σύστημα χαλαρώνει, ή ψυχή ήρεμεί και τό πνεύμα γαληνεύει.

Η παραλία τής Βιάννου με τό κρυστάλλινα νερά, τίς κατακάθαρες αμμουδιές τής από τόν Τσουτσουρο ως τό Τέρτσας, με τούς ενδιάμεσους οικισμούς, τό Καστρί, τόν Κερατόκαμπο, τούς Καψάλους, τήν Άρβη, τό Λατόμιο, τό Φαφάλλο και τήν Φαρή Φοράδα, θά χαρίσουν στον καθένα πού τό ζητά μέρες ευχάριστες, πραγματικής γενικής ξεκούρασης στό σώμα και τό πνεύμα.

Τά ψάρια του Λιβυκού, τό

φρέσκα αβγά, τά ντόπια κοτόπουλα και τό κρέας, τά ντόπια τζαρτζαβτικά συμπληρώνουν ό,τι χρειάζεται για μία ευχάριστη διαμονή.

Εστιατόρια και ψησταριές στην Άρβη και τόν Κερατόκαμπο, μά και στους άλλους οικισμούς καφενεία πού πρόθυμα κά τι ετοιμάζουν κι εξυπηρετούν τόν κάθε επισκέπτη.

Μιά επίσκεψη στό χωριό τής επαρχίας, χλωμένα μέσα στό πράσινο με τόν ανοικτό ορίζοντα τό πιο πολλά, συμπληρώνει ό,τι ζητά καθένας τήν περίοδο αυτή.

Αθηναίοι και Ηρακλειώτες, Βιαννίτες, μά και ξένοι από κάθε γωνιά τής χώρας μας, πλημμυρίζουν τήν εποχή αυτή τίς ζηλευτές παραλίες μας. Μά κι εκδρομικές ημερήσιες γίνονται και καθημερινά επισκέπτες αρκετοί βρίσκονται εκεί.

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

● **ΣΥΝΕΧΕΙΑ** από τη σελίδα 3
σαν καζίνο.

Φύγαμε από τό Άχίλλειο καταμαγεμένοι κι άκολουθήσαμε τό δρόμο πού οδηγεί στην παραλία μέχρι τό χωριό Μπενίτσες με τήν άμμόδη παραλία του. Ή επίσκεψη μας στό νότια χωριά τής Κέρκυρας συνεχίστηκε μέσα σέ όργιωθή δλίστηση πρσίνου, σέ όμορφιές και μαγευτικά τοπία. Κάθε γωνιά τής Κέρκυρας έχει μία ξεχωριστή όμορφιά, μία ξεχωριστή γοητεία. Άρκετά μακριά από τήν πόλη τής Κέρκυρας, ακολουθώντας τό δρόμο προς τά βορειοδυτικά του νησιού, φτάνομε στην Παλιοκαστρίτσα. Ή διαδρομή μας άνάμεσα από πικνούς έλαιώνες και κυπαρίσσια πού μοσχοβολούσαν. Βαριά σοβαρότητα

τα, πολυτελέστατα ξενοδοχεία, θάλασσα πρσίνου και γαλάζιου, γλυκά άκρογιάλια, συνθέτουν τήν εικόνα τής Παλιοκαστρίτσας, πού διατηρεί τή φυσική της γοητεία. Μά ή Παλιοκαστρίτσα δε χρειάζεται νά ύμνηθεί από μάς. Έίχε τή μεγάλη τύχη νά ύμνηθεί από τό μεγαλύτερο ποιητή όλων των αιώνων, τόν Όμηρο. Γιατί ή Παλιοκαστρίτσα, όπως πιστεύεται, είναι τό μέρος του νησιού πού βρισκόταν τή παλάτι του βασιλιά Άλκίνοου και τής Άρήτης, κι εκεί ό Όδυσσεύς φιλοξενήθηκε από τούς Φαίακες στή νήσο Σχερία, όπως λεγόταν τότε ή Κέρκυρα. Από τήν Παλιοκαστρίτσα γυρίσαμε στην πόλη. Έτοιμασθήκαμε για νά φύγομε τήν έπομένη μέρα.

(Συνεχίζεται)

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΤΑ ΞΕΝΑ ΜΕΡΗ

● **Συνέχεια** από τη σελίδα 1
χοιρμάδες από τή χοιρμαδιά ενός Βεδουΐνου, ο Βεδουΐνος ευχαριστεί τό Θεό, πού τό θέλησε νά ξεπενιάσει ένας πεινασμένος με τούς δικούς του χοιρμάδες. Πρέπει όμως ο πεινασμένος νά κάμει ένα σωρό τό κουκούτσια κάτω από τή χοιρμαδιά. Μ' αυτό λέει: «Δέν έκλεψα, αλλά τό 'κανα γιατί πεινούσα». Άν τά σκορπίσει, προσπαθών-

τας έτσι νά κρύψει τήν πράξη του, αυτό θεωρείται κλοπή με όλες τίς συνέπειες.

Κοινωνικότητα χαρακτηρίζει γενικά τή συμπεριφορά των Βεδουΐνων. Φιλοξενούν με ευχαρίστηση, όποιον έχει ανάγκη από τή φιλοξενία τους. Όταν συναντηθούν μέσα στην έρημο, δίνουν τά χέρια και άγνωστοι άν είναι, σμίγουν τά μέτωπά τους και ρωτούν για τήν υγεία τής γυναίκας τους, των παιδιών τους και τής καμήλας τους. Η καμήλα στους ανθρώπους τής ερήμου είναι τό πολυτιμότερο πράγμα, μετά τήν οικογένειά τους.

Η υπερηφάνειά τους είναι ζακουστή. Ο πεθερός στον υποψήφιο γαμπρό, πού 'ρχεται νά ζητήσει τήν κόρη του, δηλώνει ότι θέλει χίλια χρυσά φλουριά

γιατί τόσο μεγάλη είναι η αξία τής κόρης του. «Τά πληρώνω ά μέσως», απαντά ο υποψήφιος γαμπρός. «Κάνω λοιπόν ένα τόσο κουβερντά γαμπρός; Μά τότε κι εγώ πρέπει νά δείξω τήν γενναιοδωρία μου. Μόνο εκατό γρόσια (εκατό δραχμές νά πούμε) θά πληρώσεις», όσα ξέρει πώς διαθέτει ο υποψήφιος γαμπρός. Η αξία τής ύψης, η κουβερντανσύνη του γαμπρού και η γενναιοδωρία του πεθερού, όλα διασώνονται μ' αυτό τόν τρόπο, κατά τή συζήτηση του συνοικεσίου. (Συνεχίζεται)

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Σέ τέσσερα παιχνίδια πήρε μέρος η αθλητική ομάδα τής επαρχίας μας «Ο ΠΑΤΟΥΧΑΣ» τό μήνα πού πέρασε.

— Στίς 27 του Απριλίου στό γήπεδο Γαρύπας με τήν τοπική ομάδα και με αποτέλεσμα Γαρύπα 2 Πατούχας 1.

— Στίς 3 του Μάη στό γήπεδο Βιάννου με τήν ομάδα Ελούντας και με αποτέλεσμα Πατούχας 1 Ελούντα 2.

— Στίς 10 του Μάη στό γήπεδο Βιάννου με τήν ομάδα Κριτσάς και με αποτέλεσμα Πατούχας 3 Κριτσά 2.

— Στίς 17 του Μάη στό γήπεδο Νεάπολης με τήν τοπική ομάδα και με αποτέλεσμα Νεάπολη 3 Πατούχας 1.

Ο ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΤΙΜΑ

ΣΥΝΕΠΑΡΧΙΩΤΗ ΜΑΣ

Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ηρακλείου δίνεται σέ δρόμο του Ηρακλείου τό όνομα του συνεπαρχιώτη μας Γεωργίου Παπαμαστοράκη, ο οποίος διετέλεσε πρωθυπουργός τής Κρήτης επί Κρητικής Πολιτείας. Η οδός Παπαμαστοράκη είναι πάροδος τής οδού Εθνικής Αντιστάσεως.

Για τή δράση και τή γενικότερη εθνική προσφορά του Γεωργίου Παπαμαστοράκη τά Β.Ν. κάλούν καθένα πού έχει στοιχεία νά μάς τά στείλει. Έτσι θά μπορούμε νά κάνουμε γνωστή στους νεότερους συνεπαρχιώτες τή ζωή και τό έργο διαλεχτού συνεπαρχιώτη, πού πρόβαλε τήν επαρχία μας σέ ευρύτερο κύκλο.

Ανακοίνωση

Ό Σύνδεσμος ΚΡΗΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ θά τιμήσει τόν πρωταγωνιστή του «ΠΑΤΟΥΧΑ» ΜΑΝΟ ΚΑΤΡΑΚΗ για τό πενήτα χρόνια τής καλλιτεχνικής του δράσης στίς 28 του Μάη ήμέρα Πέμπτη και ώρα 8 μ.μ. στην αίθουσα τής Αρχαιολογικής Έταιρείας.
Όμιλητές θά είναι ό Άκαδημαϊκός κ. Παντελής Πρεβελάκης και ό θεατρικός κριτικός κ. Γεωργουσόπουλος.

Τά Β.Ν. στην ορθογραφία και στή γλώσσα ακολουθούν τή Νεοελληνική Γραμματική του Μαν. Τριανταφυλλίδη, τήν επίσημη κρατική Γραμματική (έκδοση 1980). Μόνο στό θέμα του τονισμού χρησιμοποιούν τό μονοτονικό σύστημα στό περισσότερα κείμενα.

ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

«Πιστεύω άκραδάντως ότι άπώλεσαμε τήν έκστρατειαν τής Ρωσίας λόγω τής καθυστέρησης τής έναρξέως τής συνεπεία του άγώνος εις τήν Κρήτην».

Όττο Φόν Μπίσμαρκ
(Εφημ. «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ», 28.10.1956)